

אוצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מה נשמע?

בין המצרים זרה אור לישרים

ימי בין המצרים, בהם אנו שרויים בצער על חורבן בית המקדש, הם גם הזמן להצטער על העלמת האור הנפלא אשר זרח מבית קדוש זה, אורו של משיח, אור הצדיק המאיר בתורתו ובעצותיו הפלאיות את הגאולה הנצחית לכלל ולפרט. בפרט לנו, היודעים מעט מגדולת הצדיק, נאותים לאורו ושותים בצמא את דבריו, נכוננו ימים אלו לקונו על העלמת אורו הצח בתוכנו-אנו, מי ייתן ראשנו מים על כי מאד נעלם אור זה מאתנו ואיך ההקטנו כל כך.

במערכת השמע של 'אוצרות ברסלב' מתתן לכם מגוון רב של שיעורים בעניני גלות וגאולה השייכים לבין המצרים, כמו גם נוסח מגילת איכה מפי זקני אנשי זצ"ל, והלכות הנוגעות לימים אלו למעשה.

לשמיעת השיעורים חייגו 02-99-50000 ולאחר בחירת השפה הקישו: 9.51

עלון 'אוצרות' במהפך הפצה

זה שנים מאז ייסוד העלון שחושבים במערכת 'אוצרות ברסלב' על דרכים להרחיב ולהרחיב את מעגל ההפצה; אם בהפצה בבתי כנסת ובמקומות ציבוריים, אם במשלוח בדואר עד הבית, וכן ע"י שליחת העלון בקביעות בדואר אלקטרוני למעוניינים בכך.

בימים אלו הושקה במערכת תוכנה חדישה שמרכיב את שליחת המיילים בצורה חדישה ויעילה, כך שיכול האלפים הרבים לקבל את העלון בקלות וביעילות. המעוניינים להצטרף למעגל המנויים, וכן אלו שמשוים מה הפסיקו לקבל את העלון מתבקשים לפנות למייל המערכת braslav@actcom.net.il (או ל-029950000@gmail.com) ולעדכן את כתובת הדואר האלקטרוני, והעלון בדרך אליהם...

חוק. הלימוד היומיומי

יום	יום חמישי	יום רביעי	יום שלישי	יום שני	יום ראשון
יום חמישי	ליקוטי תפילות	ליקוטי הלכות	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי ח"א	ליקוטי ח"א
יום רביעי	פסחים	ה"א	ה"א	ה"א	ה"א
יום שלישי	טז	ריז ריח	קעא	קעא	קעא
יום שני	ז	ריט רכ	קעב	קעב	קעב
יום ראשון	יח	רכא רכב	קעג	קעג	קעג
	יט	רכג רכד	קעד	קעד	קעד
	כ	רכה רכו	קעה	קעה	קעה
	כא	רכז רכח	קעו	קעו	קעו
	כב	רכט רל	קעז	קעז	קעז

י"ל ע"י 'אוצרות ברסלב'
ת.ד. 50617 בית שמש
טל. במשרד: 02-9993338
פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000
בארה"ב 718-8552121
מוקד הישועות 1800-81-81-81

לפנייה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775
הפצה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיק: נוחעם א. ברזעקי

ה'לוי' של קיומנו בגלות

יש באדם איברים, גידים, עצמות. כולם אהובים, כולם ברורים וכולם עושים רצון קונם. אך לכולם יש תאריך תפוגה...

אבל עצם אחד קטן יש באדם, כמעט ואינו מוכר, שאינו נרקב לעולם, גם כשמכל הרמ"ח האיברים וש"ה הגידים נשאר רק חופן של רקב עצמות – העצם הזה ממשיך להתקיים לעד. הלא הוא: הלוי! העצם אשר ממנו יחזור הגוף להיבנות מחדש בתחיית המתים.

גם בחלק הרוחני שלנו יש לנו 'לוי', זהו פן עמוק ביהדותנו שממשיך לחיות ולהתקיים גם כשהכל נרקב. גם כשהראש מעלה חלודה והלב מגלה סימני ריקבון; גם כשהדופק הרוחני שלנו נחלש – נשאר לנו אותו לוי לפליטה.

ובכן, הכירו את ה'לוי' של העם היהודי, הלא הוא האבל על חורבן בית המקדש שנמשך עשרים ואחד יום, הנקראים בין המצרים. וכך מלמד אותנו רבינו הקדוש בליקוטי מוהר"ן ח"ב, פה:

זמן גדילת הלוי הוא 21 יום, כמנון 21 הימים של בין המצרים. כשהמכנה המשותף בין הימים האלה לבין הלוי הוא, שמהם אנו עתידים להבנות מחדש לעתיד לבוא.

לפיכך גם הימים של בין המצרים, מספרם 21, כדי להורות על הנחמה שבאה בעקבות האבל, וכדי ללמדנו, שהנחמה האמיתית והנצחית – שהיא הלוי שלנו – אינה נבנית אלא בכוחם של 21 ימי האבל הללו שמקשרים אותנו עם הקב"ה, כפי שיבואר בזאת.

כשמדברים איתנו על קשר עם ה', אנו מכירים את הקשר הרגיל והפשוט: תורה, תפילה, אמונה, מצוות, מידות טובות, וכן הלאה. וכשקשר זה נחלש או נפסק ח"ו, אין אנו יודעים כיצד להתמודד עם הבעיה. שכן לא למדנו אף פעם איך להשאר קשורים אל ה' גם במצב של ריקבון, כאשר הקשרים הפשוטים והישירים חלשים או מנותקים.

וכאן בא הלוי ואומר: אני הנני סוג של 'קשר' שיכול לקשר אתכם גם כשהכל רקוב! אני מהווה 'קשר' שעובד גם כשהסוללה נגמרת, והאנטנות כבויות... קשר של אבלות, קשר של צער, קשר של עשרים ואחד יום של בין המצרים.

יש קשר בין שני ידידי נפש, הקרובים זה לזה בקשר ישיר; קשר של פגישה יומיומית ושיחת רעים לעתים מזומנות. אך יש קשר בין שני ידידים ותיקים שהתרחקו זה מזה

מרחק שנות אור. זהו קשר נעלם, עמוק, קשר של מכתב קטן שנשלח ממרחקים, אחרי שנים של ניתוק, אשר עליו משורבט בעט של לב:

"ידידי היקר, מר לי בלעדך. אין לך מושג כמה אתה חסר לי... אני לא יכול לישון בלילות... מהיום שעזבת אותי אין לי טעם בחיים... אני מתהלך סהרורי, לבי שותת דם ועיני זולגות דמעות... אני מחייך כלפי חוץ, אבל בפנים הכל שרוף לי... למה נעלמת לי?... למה?!"

מכתב נרגש זה, אין לו חן ולא הדר. אי אפשר להצביע באצבע בשר מה הוא עשה בלב הקורא, כי הכותב לא מחדש בו כלום. הידידים לא חזרו להתאחד, והמרחק ביניהם עדיין גדול מאד.

אך דבר אחד עצום קרה כאן: הקשר התחדש! הוא לא נרקב. מכתבים כאלה הנשלחים ממרחקים, הם ה'לוי' של קשר האהבה עתיק היומיו.

רבינו מדרבן אותנו לספר לה' בשפתנו-אנו שגם אם אנחנו רקובים לגמרי, הרי את ה'לוי' לא איבדנו. אנחנו רוצים אותו, חולמים על הקירבה אליו

אנחנו רקובים בגלות... מר לנו... הקשר הישיר שלנו עם ה' חלש עד אימה... לא תורה, לא תפילה, לא לב ולא מח, לא כח ולא מנוח... גם כשלבנו יוצא להדיבק בה', סוגר עלינו האויב הפנימי וחיליון; כל רודפיה השיגוה בין המצרים, סגרו עלינו מכל הכיוונים. לא נותנים לנו לצאת מגבולות בית הכלא.

אבל בשקט בשקט, תחת אפו של השטן, מלמד אותנו רבינו, אפשר להבריה פתקים קטנטנים שעליהם חרוט בלב מפרפר מאימה ונרקב מעצבות – בזו הלשון: "טאטע, כותב לך כאן ענק'לה. כל כך מר לי. אין לי חיים. אני מחייך, אני חברה'מן גדול, אבל כולי מיובש ושרוף" –

בשקט תוחב לנו רבינו ספרון של 'תיקון הצות' ליד, ומדרבן אותנו לספר לה' בשפתנו-אנו שגם אם אנחנו רקובים לגמרי, הרי את ה'לוי' לא איבדנו. אנחנו רוצים אותו, חולמים על הקירבה אליו, וכל יום שחולף לנו בלעדיו, מר לנו ממוות –

הן אמת, שהמכתבים שלנו אין להם לא תואר ולא הדר. נכון שאנחנו רחוקים מלהיות צדיקים ומושלמים. אך המכתבים הללו הם אלה שסוללים את הדרך לגאולתנו; הם אלה שמגלים את הקשר החם והעמוק ביותר שלנו עם אבינו הרחמן.

גאולתנו – לחשוב רק על היום!

את ה' ולקיים זאת – על ידי זה יבוא משיח, כמו שאמרו: 'אימתי יבא מר – היום אם בקולו תשמעו' (ליקוטי הלכות, ערלה ה, טז).

שורש העניין הוא: הענווה. כי הגאווה שלנו גורמת לנו להחשיב רק "סמים" מושלמים של עבודת ה'; חודש של התמדה בתורה, שנה של קימת חצות, שנתיים של התבודדות וימימות, וכן הלאה. אין בעינינו ערך ליחידות בודדות... ולכן גם אין לנו שמחה וחיות בעבודת ה'. שכן השמחה האמיתית בעבודת ה' נובעת רק מכך שהאדם מתחיל להחשיב כל יום בודד.

רמו נפלא לכך מוצא מוהרנ"ת בדברי חז"ל:

חז"ל מלמדים אותנו, שכל מקום שנאמר בו 'ויהי בימי', הוא לשון צער; וכשכתוב 'ויהי ביום', הוא לשון שמחה. ללמדנו, שכאשר אדם מתגאה וחושב על פרויקטים ארוכי-טווח – כולו מלא צער. אך כשהוא חושב רק על יום אחד, הוא מתמלא בשמחה ובחיות.

כי 'עיקר השמחה היא בבחינת יוהי ביום; שכל תקווה ושמחתו וחיותו הוא רק ביום אחד שעוסק בו בעבודת ה', ועוסק לקשר היום לבחינת יוהי יום אחד הוא יודע לה' – שזה היום מתקיים לנצח, ושם עיקר החיות והשמחה' (ליקוטי הלכות, ערלה ה, טז).

שכן, הגאולה תלויה בכך שנשוב אל ה'. ולשוב אל ה' בלתי אפשרי אלא אם כן חושבים רק על "היום".

שהרי כולנו היינו רוצים לעבוד את ה', אך הדבר נופל עלינו קשה. "כי כשרוצין להיכנס בעבודת ה', נדמה להאדם כאילו הוא משא כבד, ואי אפשר לו לישא משא כבד כזו". למי יש כח להגות בתורה יומם ולילה, להתפלל בכוונה ובהתלהבות, לשמור על העיניים בלי פשרות? הרי זה קשה מאד. אכן, מפני כך מתעכבת הגאולה.

"אבל כשיחשוב שאין לו רק אותו היום, לא יהיה לו משא כלל". שכן מי אינו יכול לשמור את העיניים, להתפלל בכוונה וללמוד בהתמדה, למשך יום אחד בלבד? אין מי שלא יוכל לעבוד את ה' בשלימות במשך יום אחד.

הבעיה היא רק שאין מחשיבים את היום הבודד. על כך פירש רבינו את מאמר חז"ל "שוב יום אחד לפני מיתתך". כלומר, שאפילו אם לא תזכה כל ימי חיך קודם שתמות, כי אם לשוב להשם יתברך יום אחד בלבד – גם זה טוב מאד ויקר מכל הון. כי מה יתרון לאדם מכל עמלו? ולא יישאר לו מכל יגיעתו כל ימי חייו כי אם זה היום ששב לה' (שיחת הר"ן, רפח).

רק כך נוכל לשוב אל ה', ולהביא את משיח צדקנו.

'ועל כן, עיקר הקדושה היא בבחינת היום אם בקולו תשמעו, כמו שמבאר אדוננו מורנו ורבנו זכרנו לברכה (בסיוע ערב, ליקוטי מוהר"ן, חלק א). ועל ידי אלו שזוכים לעבוד

" היום אם בקולו תשמעו – זה כלל גדול בעבודת השם, שלא ישים לנגד עיניו כי אם אותו היום; הן בעסק פרנסה והצטרפותו, צריך שלא יחשוב מיום לחברו כמובא בספרים, וכן בעבודתו יתברך לא ישים לנגד עיניו, כי אם אותו היום ואותו השעה".

(ליקוטי מוהר"ן ח"א, רעב)

"מתי יבוא המשיח?" – השאלה המעניינת והמסתורית ביותר. האם יש לכך תשובה ברורה? תופתעו אולי לשמוע: יש ויש!

התנא רבי יהושע בן לוי שאל על כך את אליהו הנביא, והוא היפנה אותו למשיח בעצמו, שישב באותה עת בשערי העיר רומי, בין עניים חולים. לאחר שחיפש אחריו ומצא אותו וישב שם, דרש בשלומו ושאל אותו: "אימתי יבוא מר?", השיבו משיח: "היום". כאשר חלף היום, חזר רבי יהושע בן לוי לאליהו הנביא וטען בפניו: "משיח אמר שיבוא היום, ולא בא". ענה לו אליהו והסביר: "כשמשיח אמר שיבוא היום, הייתה כוונתו: היום, אם בקולו תשמעו" (סנהדרין צח ע"א).

את פנימיות הדברים, מסביר מוהרנ"ת:

משיח השיב לרבי יהושע בן לוי: כשיאמרו את הדרך הנפלאה של "היום אם בקולו תשמעו" – להסתכל ולחשוב רק על היום בו עומדים – תבוא הגאולה! כל הגאולה מתעכבת רק בגלל שבני ישראל אינם מתמקדים ביום בו הם נמצאים, וחושבים על חיייהם כעל פרויקט מורכב וארוך...

דורות

בעקבות הדורות בחסידות

רבי צבי יוסף (הרשל) ואסילסקי

כשהדפיס רבי שמואל בשנת תשכ"ח את הספר 'יעלת חן' (תורה א' מליקוטי מוהר"ן עם כל הגלוה אליה מספרי רבינו ותלמידיו) סייע לו בהדפסה, כמופיע בשער הספר.

בשנת תש"ל, תקופה קצרה לפני הסתלקות רבי שמואל, יקרו בקרבו כיסופים לציון רבינו באומן, ורבי הרשל פעל עבורו בעניין. אך לבסוף לא יצאה נסיעתו של רבי שמואל לפועל, עקב בריאותו הרופפת.

רבי הרשל היה מקורב מאוד לרבי יואל מסאטמר שהיה מנכחו בחיבה 'ברסלבער איד' (יהודי ברסלבא) ואהב לשוחח עמו, וכשרצה להדפיס המוני 'תיקון הכללי' כדי לחלקם בישראל, מימן לו רבי יואל את כל ההדפסה.

בערב ראש-חודש אב, כ"ט תמוז תשמ"א, נתבקש רבי צבי-יוסף ליישיבה של מעלה.

בימי ראש-השנה באיסט-סייד, וכך נקצבו ובאו מרחבי ניו-יורק חסידי ברסלב שהתפללו יחדיו ביום הרת-עולם.

כשאך ניכרו בקיעים בחומות הברזל הקומוניסטית, היה מהנחשונים שגרשמו לנסיעה לאומן, למרות הספק הגדול אם יצליחו להגיע אל הציון. כך זכה להיות מסוללי הדרך לאומן.

התמסר בכל מאוודו לסייע לחסידי ברסלב דרי ארץ הקודש להגיע לציון הקדוש באומן. פעל כדי להשיג עבורם 'צרין-קארד' - אזרחות אמריקנית זמנית שבאמצעותה היה ניתן להגיע לאוקראינה. היה מלווה אותם בעצמו בכל השלבים, בהמתנה במסדרונות הקונסוליות השונות, במשרדי ההגירה ואצל סוכני הנסיעות. ואחר כל זאת היה מלווה אותם עד לשדה התעופה. בין אותם נוסעים היו: רבי אברהם יעקב גולדרייך, רבי שמואל צ'צ'יק, רבי ישראל נחמן אנשין ועוד רבים. רבי הרשל גם היה תומך כלכלית רבים מהחסידים בארץ הקודש.

קשר רצוף אהבה היה לו עם החסיד רבי שמואל הורביץ והירבה להתכתב עמו. בשנת תשכ"ה, לאחר שרבי הרשל ביקר בארץ ישראל בחודש תשרי, כתב לו רבי שמואל: "מסתמא מרגיש כבודו עכשיו האורות שזכה בארץ הקודש בחודש תשרי, ועכשיו מרחשוון - 'מרחשין שפתיה'; כך שמעתי מהרה"ג מאנ"ש רבי מרדכי האב"ד מסוקולוב, הפירוש על חודש מרחשוון - בחינת ה'שוב' של תשרי שהוא בחינת ביטול, וחשוון ה'שוב' מביטול - מרחשין שפתיה. כבודו צריך לשמחה ולחיות את עצמו במה שזכה" (מכתבי שמואל א, טז).

נולד בוילנה בשנת תרפ"ב והתקרב בצעירותו לחסידות ברסלב.

בימי נעוריו למד ביישיבתו של רבי אלחנן וסרמן בברנוביץ, שבה למדו רבים וטובים מצעירי ברסלב. מדי שבת בשבת היו בני החבורה מתאספים בביתו של רבי חיים בעקער (האפה) מחסידי ברסלב בברנוביץ, ולומדים יחד 'ליקוטי מוהר"ן'. בשנת תרצ"ז, שנתיים לפני פרוץ מלחמת העולם השנייה, מנתה החבורה הברסלבית בברנוביץ למעלה מארבעים תלמידים.

בתקופת מלחמת העולם השנייה, נמלט רבי הרשל לרוסיה. לימים נאסר והוגלה לערבות סיביר. לאחר תום המלחמה, התגלגל לעיר סמרקנד שבאוזבקיסטן, שהייתה מקום מפלט לפליטי המלחמה. בסמרקנד גיש בחסיד רבי לוי יצחק בנדר, הם ששו איש לקראת רעהו, ומאו היו שחים שיחות-חברים בתורתו של רבינו. הידידות ביניהם נמשכה עד ערב ימיהם, והיו מרבים להתכתב.

אחרי השואה התיישב רבי הרשל בארה"ב ופעל בכל מרצו להפיץ את אורו של רבינו הקדוש. במסירות-נפש יסד את בית המדרש של חסידי ברסלב בשכונת ויליאמסבורג, ובשיחותיו הנלככות ממעיינו של הרבי, זכה לקרב רבים לאורו. הדפיס והפיץ אלפי ספרי רבינו, וביתו היה פתוח לרווחה תמיד לאורחים הרבים.

בשנים הראשונות לבואו לארה"ב, לקראת ראש-השנה, פרסם בעיתונות היהודית שיתקים מניין של חסידי ברסלב

נקודה

מנהגי האבלות של בין המצרים מהווים תחליף לעונשים קשים!

(עפי" ליקוטי הרשאה ג, ז)

מספר הטלפון ששינה את החיים

והגשמיים גם יחד מאז גילה את חסידות ברסלב; באיזה מצב ירוד היה מצוי; המעברים והירידות שברו אותו עד שכמעט נואש מחייו.

מרותקים לגמרי שמעו ממנו כיצד התרחש המהפך הדרמטי מאז מצא את מספר הטלפון של אוצרות ברסלב. הוא אף ציטט כמה שמות של חשובי החסידים שאת שיעוריהם הוא שומע בשקיקה בקו הטלפון, כשהוא אינו מפסיק להודות ולהלל להשם יתברך על חסדו הגדול, ששלח לו את האפשרות להתחזק כל כך ולבנות את עתידו באמצעות הדיבורים הקדושים המעוררים והמהזקים של רבינו הקדוש מברסלב ותלמידיו אחריו.

עם זאת, הוא הדגיש שוב, כי הוא שומר בסוד את התקרבותו לברסלב, ואפילו בני ביתו הקרובים ביותר אינם מודעים לכך.

"בתחילה" – סיפר האברך – "כאשר דיברתי עם חברים מתוך החסידות שלי וציטטתי להם דיבורים נפלאים ששמעתי בשיעורים של אוצרות ברסלב, הקפדתי שלא להזכיר היכן שמעתי זאת, והסתפקתי בכך ש'ראיתי' אימרה נאה זו ואחרת בשם 'צדיקים', או ש'שמעתי' ווארט' כזה ואחר, וכן הלאה.

"אולם, אני חייב לציין, כי לאחרונה השתנה המצב מבחינה זו, וכיום אני מרבה לומר את הדברים בשם אומנם, והדברים דווקא מתקבלים בהתלהבות ובשמחה. השינוי חל לאחר שבבית מדרשנו החלו להגיע גליונות 'אוצרות' מדי שבת בשבת. הגליונות נחטפים בידי אברכי החסידות המוצאים בו מימד חדש ומיוחד בדרכי עבודת הבורא, ומאז אין שום רתיעה בקהל שלנו לצטט דברי קודש בשם רבינו נחמן מברסלב; אדרבה, כאשר החברים שומעים את מקור הדברים, הם משתוקקים להתעמק יותר ולהבין טוב יותר כיצד אפשר ללמוד יותר מכל דיבור ושיחה".

האריז"ל, ותוך כדי הליכה ביקש אחד מהם לגשת לקברו של רבי שמעון תלמיד רבינו הקדוש הנמצא למרגלות ציון האריז"ל, כדי להגיד שם 'תיקון הכללי' בהטעימו שרבינו הבטיח לרבי שמעון כי ישמשנו גם בעולם הבא, ולפיכך ברצונו לעשותו שליח לרבינו בעולם העליון.

רק עכשיו קלט האברך החסידי שהוא צועד עם חסידי ברסלב... תגובתו היתה מפתיעה, הוא הוציא מכיסו את הטלפון הסלולרי, לחץ על מקש כלשהוא ומספר טלפון מסויים עלה על הצג. הוא קירב את הצג לעיניהם של האברכים ושאל אותם כמו בחידון פומבי:

"המספר הזה מוכר לכם מאיזה שהוא מקום?..."

הם התבוננו בצג, המספר היה: 02-9950000 - - -

– "בוודאי שאנו מכירים את המספר", ענו פה אחד, "הרי זהו המספר של 'אוצרות ברסלב'. ותוך כדי דיבור החזירו שאלה לעומתו: "כיצד מגיע המספר לטלפון שלך?"

התשובה השאירה אותם בפה פעור:

"לפני הכל ברצוני לגלות לכם משהו שעדיין לא סיפרתי לאיש: "דעו לכם, לולא רבי נחמן מברסלב, לולא הייתי הולך לאור תורתו, באמצעות השיעורים שאני שומע בקביעות בטלפון זה – מומן הייתי יוצא מדעתי חלילה, או לחילופין עוזב את הדרך הישרה" – - -

בהתרגשות סיפר להם כיצד השתנו כל חייו הרוחניים

שני האברכים הברסלביים סיימו את תפילתם בציון הרשב"י במירוץ וירדו לעבר הכביש הראשי במטרה לתפוס טרמפ לכיוון בית העלמין העתיק בצפת. אלה הם הרגעים האחרונים של חג החנוכה, מדומי כמה של יום 'זאת חנוכה' שהוא כידוע עת רצון המסוגל לקבלת התפילות. ככוונתם היה להשתטח על ציון האר"י הקדוש, הבית יוסף ושאר הצדיקים הטמונים בצפת, כדרכם של חסידי ברסלב מאז ומעולם שלא להחמיץ שום הזדמנות להשתטח על קברי צדיקים.

לפי התוכנית המקורית הם כבר היו צריכים כעת להיות בדרך חזרה לירושלים באוטובוס המאורגן שהביא אותם למירון. אך הם נעתרו להפצרות המארגנים שנשארו תקועים עם מספר מקומות פחות מהנדרש, קיבלו את כספם בחזרה ולפיכך התכוונו לנצל את ההזדמנות ולבקר גם בצפת.

הם לא היו צריכים להמתין זמן רב מדי, רכב פרטי בצבע לבן עצר לידם, והנהג, חרדי תושב צפת, הזמינם בחום להצטרף אליו בנסיעתו עד לתחנה המרכזית. יחד איתם עלה אברך נוסף הנמנה על אחת החסידויות הגדולות בארץ. התברר כי גם הוא נמצא בדרכו לבית העלמין בצפת, אבל איננו מכיר במדויק את דרך הגישה למקום. הוא שמח אפוא לגלות כי גם פניהם של שני האברכים מועדות לאותו יעד וכי יוכל להעזר בהם.

השלושה עשו את דרכם במורד ההר לעבר מקוה

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

מה תוכנו של הספר שלא נדפס – "אמונה בידעיה רוחנית"?

תשובת הר"ר חיים צ'צ'יק:

רבי אברהם ב"ר נחמן בספרו "ביאור הליקוטים" מאריך לבאר בעומק נפלא את התורה ס"ו שבליקוטי מוהר"ן חלק א', כאשר הוא מחלק את פירושו על תורה זו לכ"א חדרים, בהם הוא מבאר את עניני האמונה בצדיק ובתלמידיו, באופן עמוק מני עמוק כדרכו. בהגיעו לחדר כ' נחה עליו הרוח לבאר ענינים דקים מאד באמונה; ומחמת עמקות הדברים, גמר אומר לעשותו חיבור בפני עצמו, שאותו כינה "אמונה בידעיה רוחנית". אך מתוך חשש, שמא אנשים לא יבינו את הדברים לאשורם ויכנסו בחקירות בעניני אמונה שהסכנה בהן רבה – ציווה שלא להדפיסו.

וזו לשונו בדף השער לחיבור זה, כפי שהעתיקו רבי שמואל הורביץ במהדורת 'ביאור הליקוטים' שהדפיס:

"ספר אמונה בידעיה רוחנית, והוא חדר העשרים, המחובר לסוף ביאורי שבסימן ס"ו בליקוטי א', אשר קראתי לחלקו בשם חדרים. והרוצה לעיין בו, יעיין תחילה בחלקים וחדרים הראשונים.

"ולרוב עומק ודקות והפלאות הדברים אשר כתבתי בחדר הזה, יראתי ונפחדתי פן יחרסו הקוראים והמעיינים בו, לדרוש ולהקור על ידי זה גם במופלא וממסכה לכל אדם, יותר מגבול דעתו – אצלתיו ויחדתי אותו להיות לחבור וספר בפני עצמו, ולמשמרת מדור לדור, לבל יתגלה וינתן לדפוס עד כי יבא שילה".

הספר אכן לא נדפס עד היום, וכתב היד השתמר בידי חסידי ברסלב לדורותיהם.

כנראה, כשהדפיס רבי שמואל הורביץ את 'ביאור הליקוטים', היה לפניו החיבור כולו, ולחיבת הקודש העתיק גם את ההקדמה שכתב ראבר"ן לחיבור זה. אולם, מחמת אזהרת המחבר, הוסיף 'בקשה מאת המעיינים, לבלי להעמיק את עצמם יותר מכפי מוחו בהקדמה הלזו'. ההקדמה זו מופיעה כיום בתוך הביאור על תורה ס"ו, לפני חדר כ"א.

כן יש לציין, שבח"י הכללים המפורסמים שקבע ראבר"ן כיצד ללמוד ליקו"מ בעיון, כמפורט בהקדמת ספרו ביאה"ל, הכלל הי"ג הוא חיבור זה, כמו שכתב שם: "כלל י"ג, הוא אשר חיברתי בחיבור בפני עצמו, ונקרא בשם 'אמונה בידעיה רוחנית' ועדיין לא נדפס".

שני קטעים מהספר בכל זאת נדפסו: ההקדמה – כאמור, ועוד קטע שמופיע בספר "הכמה ותבונה" לראבר"ן, שהנו פירוש על הספר'יק 'סיפורי מעשיות', במעשה 'בן המלך והשפחה שנתחלפו".

לחידודא

חידה מס' 148

מתוך מאות פותרי החידה שפורסמה בגיליון הקודם, רק בודדים השיבו את התשובה הנכונה.

לכן אנו מפרסמים אותה בצורה אחרת: כמה ומי מתלמידי רבינו באו לגור בארץ ישראל?

אלו שיצינו לפחות 3 שמות יכנסו בהגרלה בין הפותרים נכונה, יוגרל פרס מוגדל, והוא יעמוד על 250 ₪ זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב', רחוב מאה שערים 110 ירושלים.

לתשובות – התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000. לאחר בחירת השפה, הקשו 1-9-2-1 והשאירו הודעה. בין הפותרים נכונה עד יום שני בשעה 12 בלילה. תיעוד הגרלה על זכות קניה בסך 250 ₪

דיבוריו של רשע - סכנה רוחנית

הימצאות בקרבת רשע, היא סכנה רוחנית; ובפרט רשע בר-דעת. שכן, הדעת מחברת בין הפכים (אדרא-וּטא רצא ע"א), כך שדעת של איש קדוש יכולה לחבר אותנו אל בורא העולם, אבל דעת של רשע עלולה למשוך אותנו ה"ו לתאוות העולם הזה.

והדעת הרי מתבטאת בדיבור; על ידי הדיבור האדם מחווה את דעתו, כעין הכתוב: "ולילה לילה יתנה דעת" (תהלים ט). כך שדעתו הטמאה של רשע בר דעת מתגלה בדיבוריו ובכך הוא מפזיז בכל סביבותיו "חיידקים" ארסיים של משיחה אל תאוות עולם הזה שכל מי ששואף אותם אל קרבו עלול להכשל בעוונות.

זה ביאור הפסוק: "הן הנה היו לבני ישראל דבר בלעם בלעם למסור מעל בה" (במדבר לא). בלעם הרשע היה בעל דעת טמאה, שהרי משה זכה לדעת קדושה, כי הוא זה שהביא לנו את התורה, והיה כוחו בפיו, כדברי המדרש (במדבר כ, ד). לעומתו בלעם, היה גם הוא בר-דעת, כמו שכתוב: "וידע דעת עליון" (במדבר כד) ואף הוא היה כוחו בפיו.

וזהי אפוא כוונת הפסוק: "בדבר בלעם" - שדיבוריו של בלעם היו טעונים בדעת קלקלת שהתפשטה עד למחנה ישראל והיא זו שגרמה להם לחטוא.

ואת גם הסיבה שאפילו צדיקים שיצאו לנקום במדין כציווי ה', סבלו מירידה רוחנית מסויימת, כמבואר בגמרא (שבת סד ע"א) שהם אמרו: "אם מדי עבירה יצאנו, מידי הרהור לא יצאנו". כל זאת, בעטיים של הדיבורים הרעים של בלעם שריחפו באוויר.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ה"א, מג)

מה עושים בשלא יודעים מה לעשות?

הרב אלכסנדר פראנק

בספר "שיחות הר"ן" סי' רלח, מספר מוהר"ן ת: "רבינו היה מדבר עם אחד. בתוך כך, שמע את אחד מתפלל תפלת ערבית, ואמר את התיבות: 'ותקנו בעצה טובה מלפניך' במהירות. נענה רבינו ז"ל לזה שעמד אצלו: 'הראית שזה הוטף במהירות אלו התיבות 'ותקנו בעצה טובה וכו'? הלא אלו התיבות צריכין להתפלל בהתעוררות גדול ובכוונה גדולה מעומקא דליבא מאד, כי זאת היא תפילה יקרה מאד מאד. כי מאד צריכין לבקש רחמים מהשם יתברך, שנוכה שיתן לנו השם יתברך עצה טובה, שנוכה לידע איך להתנהג!"

מצב כזה, שאדם אינו יודע מה לעשות, הוא מצב גרוע מאד. שהרי ככל תחומי החיים, הן ברוחניות והן בגשמיות, נוקמים לעצות כיצד להתנהג, וכאשר אדם אינו יודע לשיטת עצות בנפשו, הריהו מפסיק לפעול מחוסר תושיה, ובמקרה הגרוע יותר, עושה את ההיפך הגמור מכפי שהיה צריך לעשות.

ובכן, על ידי אמונה בצדיקים זוכים לעצות ישירות ונכונות. כמו שמבאר רבינו בליקוטי מוהר"ן תורה סא, שכאשר היה קיים בית המקדש היה על ידו בית הדין הגדול שבירושלים שידע ליעץ בעבודת ה'; כמו שנאמר על הוראותיהם: "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל".

זאת רק כאשר יש לאדם 'אמונת חכמים' ואינו סר מן הדבר אשר יגידו לו החכמים, כי אז הריהו דבק בקדושת בית המקדש והוא זוכה לעצות טובות.

כל דרכו של רבינו היא, לתת לנו עצות על כל דבר, כיצד להתנהג. שהרי זוהי תכלית כל התורה - כיצד להתקרב אל ה'. אך עתה שאין לנו ביהמ"ק, חסרנו כל אלה, ומחמת זה קשה להכנס לעבודת ה', כי אין אנו יודעים את הדרך והעצה הנכונה איך לעבוד את ה' יתברך לפי מצבנו בגלות.

במצב כזה אין לנו אלא לצייט לעצותיו הקדושות של רבינו ולהשמר מכל משמר לבל נסטה מהן ימינה או שמאלה, וזאת בעזרת תפילות וצעקות להשי"ת שירנו את הדרך נלך בה.

הדרך שאנו הולכים בה רבת מכשולים היא, דבר זה נרמו בדברי חכמינו: "לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו, ויקנה מנגלים לרגליו". מדוע כה חשובות הנעליים? כי הרגליים קרובות ביותר אל הקרקע, ששם מדור הקליפות, וזאת בעזרת תפילות וצעקות להשי"ת שירנו את הדרך נלך בה.

כך גם ברוחניות, הדרך שהולכים בה זקוקה לשמירה יתירה, ולפיכך כשאדם רוצה ללכת בדרכי ה' הוא צריך לעשות לעצמו סייגים רבים שיהיו לו לשמירה בדרכו העולה בית א-ל.

זו הסיבה הפנימית שבבית המקדש אסור ללכת בנעלים, שכן כאמור לעיל, שם מקור העצה ושם צריך שמירה יתירה. גם יום הכיפורים הוא בבחינת בית המקדש, ולכן אסורים אז בנעילת הסנדל.

אם כן, מדוע בתשעה באב שאז היה חורבן ביהמ"ק שוב אסור לנעול נעלים? מבאר מוהר"ן ת, שאכן מיום שחרב בית המקדש בטלה עצה מבית ישראל, אולם גם אז לא אבדה התקווה. שכן גם אם ביהמ"ק נחרב הרי אבן השתיה לא נחרב, כי עליה אין לגויים שום שליטה; וכמו שביום הכיפורים מקבלים הארה מביהמ"ק, גם כן בתשעה באב אנו מקבלים הארה גבוהה זו, כידוע שדווקא בשעת ההסתרה משיפיעים מהשמים הארות גדולות כדי להציל אותנו מרדת שחת.

וכיצד זוכים לכך? על ידי הזעקה והבכי בעת אמירת הקינות, שאז נעשה מקינות"ת - תיקון, כמבואר בליקוטי מוהר"ן תורה רמו.

(משובד מתוך שיחה של הרב אלכסנדר פראנק שלי"ס א. ניתן להאזין לשיעור המלא בנערכת השבוע של 'אוצרות ברסלב' 9950000-02. אידיש, מדור עניני דיוטא, בין המערים)

ראש השנה באומן!

ההרשמה בעיצומה

דוד צדיקים

02-5410100

www.zadikintours.com

לאן שתרצה לטוס בעולם הכל בטלפון אחד!

נתיבים טורס

טיסות לחו"ל | קברי צדיקים | אירועים חגיגיים

02-633-8444

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן מוקד הישועות 1-800-81-81-81

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה. לרווח ופרנסה. לרפואה. למקשה לילד. לנחת ושמחת חיים

זמנת עולם בהפיצה האינדידת				המפיעים				
<p>יירושלים</p> <p>הרב' יוסף בלומשטיק הי"ד</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שנת הולדת הבת שתי'</p> <p>זכת ההפצה וזיכוי הרבים יעמוד לו לראות רב נתח דקדושה</p>	<p>בית עילית</p> <p>הרב' צבי אריה קרמר הי"ד</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שנת הולדת הבן שתי'</p> <p>זכת ההפצה וזיכוי הרבים יעמוד לו לראות רב נתח דקדושה</p>	<p>צפת</p> <p>הרב' דניאל לוי הי"ד</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שנת הבר-מצוה לבנו יצחק נ"י</p> <p>זכת ההפצה וזיכוי הרבים יעמוד לו לראות רב נתח דקדושה</p>	<p>פתח תקוה</p> <p>הרב' אלעזר דוד גבאי הי"ד</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לע"י זקנתו האשה רבקה טאוס בת פרחה ע"ה</p> <p>נלבע ג' אב תנצב"ה.</p>	<p>בית שמש</p> <p>ת"ת ברסלב בית שמש</p> <p>הרב' יהודה פיליפ הי"ד</p> <p>הרב' יואל פוקס הי"ד</p> <p>תרמו והפיצו 1000 גליונות</p> <p>לכבוד שנת הולדת הבן שתי'</p> <p>לידיד המוסדות הר"ר אהרן נורי הי"ד</p> <p>זכת ההפצה וזיכוי הרבים יעמוד להם להתברך בכל מלי דמיטב</p>	<p>לודן</p> <p>הרב' אהרן נורי הי"ד</p> <p>תרם והפיץ 1000 גליונות</p> <p>לכבוד שנת הולדת הבן שתי'</p> <p>זכת ההפצה וזיכוי הרבים יעמוד לו לראות רב נתח דקדושה</p>	<p>בית שמש</p> <p>הרב' נתן נתן אהרן הרביץ הי"ד</p> <p>תרמו והפיצו 1000 גליונות</p> <p>לע"י אביהם הר"ר שלמה ב"ר נתן נתן אהרן הלוי הרביץ זצ"ל</p> <p>נלבע כ"ט תמוז תשנ"ח תנצב"ה.</p> <p>זכת ההפצה וזיכוי הרבים יעמוד להם להתברך בכל מלי דמיטב</p>	<p>יירושלים</p> <p>הרב' נתן ממן שליט"א</p> <p>תרם והפיץ 1000 גליונות</p> <p>לע"י הר"ר רבי יחיאל מיכל ב"ר יהושע דוד דורפמן זצ"ל</p> <p>נלבע ה' אב תשס"ז תנצב"ה.</p>	<p>יירושלים</p> <p>הרב' נתן הרביץ הי"ד</p> <p>הרב' אברהם צבי גלינסקי הי"ד</p> <p>הרב' משה שמואל אורלנצ'יק הי"ד</p> <p>הרב' אברהם אהרן רייס הי"ד</p> <p>הרב' שמעון מאיר קעניג הי"ד</p> <p>תרמו והפיצו 2000 גליונות</p> <p>לע"י אביהם וחותרם הר"ר עמרם יוסף ב"ר משה נחום הלוי הרביץ זצ"ל</p> <p>נלבע ד' אב תשס"ז תנצב"ה.</p>

אומן אומן ראש השנה חלה ההפצה!

בסטנדרט השיחות של אירו-פנים

מגוון מסלולים רחב - שירות אישי ומקצועי כמיטב המסורת של אירו-פנים

מוקד אירופנים: 02-800-80-80-80

רח' מלכי ישראל 16 ירושלים | מוקד אירופנים: 02-800-80-80-80